

Meditation – bevingade pilgrimer

Utanför vårt fönster i Barkarby växer två björkar. Varje sommar tjänar de som predikstol för små predikanter – flyttfåglarna. Jag skulle vilja leva mitt liv lika intensivt som dem, utan att tappa helhetsperspektivet. Det är fantastiskt hur de flyger och flänger, när de kommer om våren. De sliter och drar i små kvistar och strån, när de bygger boet. Längre fram på sommaren är det samma fart, när små skrikande munnar ska mättas.

Och ändå, de tappar aldrig perspektivet. Inte en enda av dem får för sig att boet måste göras större och bekvämare för varje år som går. Ingen kämpar för att till varje pris överträffa grannen i björken intill. Det är därför dessa små bevingade varelser hinner få ut så mycket av den korta nordiska sommaren. Ingen av dem har hunnit halvvägs och grips av panik, när hösten är inne och rymdens klockor kallar till uppbrott.

Den lilla lövsångaren – ett mirakel att navigera.

Det är då – i uppbrottets stund – som det allra märkligaste med flyttfågeln visar sig. Den lilla lövsångaren föds en tidig sommardag och lever intensivt i en liten värld av husknutar och björksnår. Men när uppbrottets stund är inne, då är lövsångaren plötsligt lika hemma i en annan, långt större värld som den aldrig tidigare sett.

Forskarnas radarskärmar kan följa den lilla kroppen på sju gram, där den flyger fram i natten på tretusen meters höjd över de schweiziska alperna. På andra sidan Medelhavet gör den ett uppehåll. Den äter upp sig ett par veckor för att klara två dygns oavbruten flygning över Saharaöknen till sitt andra, varmare hemland, söder om ekvatorn.

Det är så jag ville leva. Bygga bo, bilda familj, se hur ungarna flyger ur boet och intensivt ge mig hän åt allt som Skaparen ämnat med vår stund på jorden. Men när hösten kommer och rymdens klockor kallar till uppbrott, då vill jag vara lika hemmastadd i en annan större värld. Eller som Selma Lagerlöf uttrycker det i sin bok Körkarlen: *Låt min själ komma till mognad innan den skall skördas!*

Men det är svårt för oss människor att bevara helhetsperspektivet. Vi liknar ofta en av tre flyttfåglar, som enligt en legend kom till marknaden för att köpa mat. En försäljare sade att de kunde spara pengarna om de gav honom en av sina fina fjädrar i stället. En fågel nappade på erbjudandet och skaffade en massa saker under sommarens lopp. Men när hösten kom och de tre samlades till avfärd, då var det bara två som lyfte mot höjden. Den tredje var omgiven av fina saker – men vingarna bar inte längre.

Givetvis kan man också hamna i andra diket. Pilgrimsperspektivet har i vissa tider lett till världsfrånvändhet, ja ett förakt för jordens glädje. En sådan inställning liknar en

flyttfågel, som resonerar så här: Eftersom jag ändå ska flytta är det inte mödan värt att bygga bo och ge mig hän åt den korta nordiska sommaren. I stället drar jag mig undan här i lövverket fram till hösten och betraktar hela sommarspektaklet med upphöjd distans.

Att vara *gäst och främling*, som bibeln uttrycker pilgrimsperspektivet, är inte att bli främlingar för jorden och för varandra. Tvärtom, det finns inget som ger en sådan tyngd och värdighet åt ett människoliv som evighetens horisont. Då spelar det inte längre någon roll om man är gatsopare eller direktör, lutheran eller frikyrklig, vän eller fiende. Då är vi plötsligt bara människor på väg mot samma mål – vårt eviga ursprung. Biskop Nils Bolander skildrar perspektivet i en av sina dikter:

De lätta orden blir så tunga
och tystnaden så besjälad ...
Huvudsak blir bisak
och man får ett ögonmärke
bortom alla nära och kära:
hemlandet.
När man skall till att dö
kommer resfebern över en
som en nordisk skymning
och en iver att få trycka händer
till tack och förlåt
före avfärden.

Pilgrimsvandrar från Svenskfinland på väg ner från Saligprisningarnas berg i den heta, fuktiga luften. Enligt Lukas talade Jesus på “slätten”, men Matteus betonar likheten med profeten Moses och placerar den på ett berg.